

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **H. S., a.s.**, so sídlom N., zastúpený: *S. s.r.o.*, so sídlom M. B, proti žalovanému: **Daňové riaditeľstvo Slovenskej republiky**, so sídlom Nová ulica 13, Banská Bystrica, o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. I/224/144-550/2010/990920-r zo dňa 29.01.2010, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre č. k. 15S/13/2010-77 zo dňa 30.11.2010 v časti výroku o trovách konania, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Nitre č. k. 15S/13/2010-77 zo dňa 30. novembra 2010 v časti výroku o trovách konania **m e n í** tak, že žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 300,56 EUR na účet právneho zástupcu žalobcu do tridsiatich dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Žalovaný **je povinný** nahradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania vo výške 78,74 EUR na účet právneho zástupcu žalobcu do tridsiatich dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým uznesením krajský súd zastavil konanie o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. I/224/144-550/2010/990920-r zo dňa 29.01.2010, ktorým podľa § 48 ods. 5 zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov potvrdil rozhodnutie Daňového úradu Hurbanovo č. 619/230/9019/09/ksn zo dňa 23.06.2009, ktorým žalobcovi vyrubil za porušenie ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 222/2004 Z.z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov rozdiel dane z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie január 2006 v sume 782,51 €.

Krajský súd zastavil konanie podľa § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.), keď žalobca zobral žalobu späť pred rozhodnutím súdu. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 250h ods. 2 O.s.p. tak, že ich žalovanému nepriznal, pretože mu žiadne nevznikli, resp. si ich neuplatnil.

Uznesenie krajského súdu napadol žalobca odvolaním v časti výroku o trovách konania, ktoré odôvodnil tým, že rozhodnutie krajského súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia, keďže aplikáciou špeciálneho ustanovenia § 250h ods. 2 O.s.p., súd vylúčil použitie všeobecných ustanovení O.s.p. o náhrade trov konania. Súd mal zohľadniť pri svojom rozhodovaní ustanovenie § 246c O.s.p. a žalobcovi náhradu trov konania priznať podľa všeobecných ustanovení O.s.p., keďže ich svojim konaním zaviniť žalovaný. Žalobca navrhol, aby najvyšší súd uznesenie krajského súdu v časti o trovách konania zmenil a priznal žalobcovi trovy konania vo výške 379,31 €.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v časti o trovách konania (§ 212 ods. 1 O.s.p.) bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.) a dospel k záveru, že uznesenie Krajského súdu v Nitre č. k. 15S/13/2010-77 zo dňa 30.11.2010 v napadnutej časti o trovách konania je potrebné zmeniť podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. v spojení s § 220 O.s.p.

Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že žalobca sa žalobou zo dňa 09.04.2010, doručenou Krajskému súdu v Banskej Bystrici dňa 12.04.2010, domáhal preskúmania a zrušenia rozhodnutia žalovaného č. I/224/144-550/2010/990920-r zo dňa 29.01.2010. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č. k. 24S/32/2010-10 zo dňa 30.04.2010 postúpil vec Krajskému súdu v Nitre ako súdu miestne príslušnému.

Podaním zo dňa 24.11.2010, doručeným Krajskému súdu v Nitre dňa 30.11.2010, vzal žalobca návrh na začatie konania v celom rozsahu späť, vzhľadom na skutočnosť, že Ministerstvo financií Slovenskej republiky zrušilo rozhodnutie žalovaného č. I/224/144-550/2010/990920-r zo dňa 29.01.2010 a vrátilo žalovanému vec na ďalšie konanie a rozhodnutie. Žalobca žiadal súd, aby konanie zastavil a aby zaviazal žalovaného uhradiť trovy konania.

Predmetom odvolacieho konania je posúdenie, či je správny záver krajského súdu, keď pri zastavení konania z dôvodu späťvzatia žaloby rozhodol o náhrade trov konania podľa § 250h ods. 2 O.s.p., a to vzhľadom k tomu, že žalobca vzal žalobu späť z dôvodu, že napadnuté rozhodnutie bolo po podaní žaloby zrušené, z čoho vyplýva, že žaloba bola podaná dôvodne a potom povinnosť žalovaného uhradiť trovy konania podľa § 146 ods. 2 veta druhá O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.

Podľa § 250h ods. 2 O.s.p. až do rozhodnutia súdu môže žalobca vziať žalobu späť; ak žalovanému medzitým vznikli trovy konania, rozhodne súd o ich náhrade.

Citované zákonné ustanovenie upravuje výnimočné priznanie náhrady trov konania žalovanému pre prípad späťvzatia žaloby, a to trov, ktoré žalovaný vynaložil po tom, čo žalobca podal žalobu. Predpoklady uvedené v tomto ustanovení nemajú spoločné znaky s § 250k ods. 1 O.s.p., ktoré sa viažu na výsledok, resp. úspech v konaní a v zmysle ktorého nemožno náhradu trov konania priznať nikomu inému iba úspešnému žalobcovi. Rozhodnutie o náhrade trov konania žalovaného podľa § 250h ods. 2 veta za bodkočiarkou O.s.p. bude prichádzať do úvahy najmä v prípade neodôvodnených žalôb a je výnimkou zo zásady, že v správnom súdnictve nemožno priznať náhradu trov konania úspešnému žalovanému, nakoľko to ustanovenie § 250k ods. 1 O.s.p. vylučuje.

Aj v správnom súdnictve môže žalobca vziať žalobu späť z dôvodov, ktoré neznamenujú neúspech, ale sú v príčinnej súvislosti s legalizáciou postupu a rozhodovania správneho orgánu (napr. v dôsledku autoremedúry alebo ako v prejednávanej veci v dôsledku zrušenia žalobou napadnutého rozhodnutia).

Zo zákona nevyplýva jednoznačne, či súd v tomto prípade môže aplikovať ustanovenia upravujúce náhradu trov konania v tretej časti Občianskeho súdneho poriadku alebo má aplikovať iba ustanovenie § 250h ods. 2 O.s.p., ktoré nasvedčuje tomu, že bez zreteľa na ďalšie v prípade späťvzatia žaloby, treba žalovanému vždy priznať náhradu trov konania, ktoré vynaložil.

Vychádzajúc z účelu zákonnej úpravy náhrady trov konania, systematickej súvislosti ako aj z požiadavky ústavne súladného výkladu zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov (článok 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky) ako aj zo zásady, že všetky štátne orgány majú ústavou určenú povinnosť uplatňovať právnu normu v súlade s ústavou, pričom zo zásady ústavne konformného výkladu vyplýva tiež požiadavka, aby v prípadoch, ak by pri uplatnení štandardných metód výkladu, prichádzali do úvahy rôzne výklady súvisiacich právnych noriem, bol uprednostnený ten, ktorý zabezpečí plnohodnotnú, resp. plnohodnotnejšiu realizáciu ústavou garantovaných práv fyzických alebo právnických osôb (rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky PL. ÚS 15/98, III. ÚS 341/07, II. ÚS 148/06), podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky treba v danom prípade aplikovať zodpovednosť za procesné zavinenie na zastavení konania v zmysle ustanovenia § 146 ods. 2 veta druhá O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.

Podľa § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa § 250i ods. 4 O.s.p. ak rozhodnutie správneho orgánu bolo medzitým napadnuté protestom prokurátora, súd konanie o žalobe preruší až do jeho vybavenia; ak napadnuté rozhodnutie bolo zrušené alebo zmenené, súd konanie o žalobe zastaví. Obdobne sa postupuje, ak pred podaním žaloby na súd sa proti právoplatnému rozhodnutiu správneho orgánu podal mimoriadny opravný prostriedok.

Podľa § 146 ods. 2 O.s.p., ak niektorý z účastníkov zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Pri posudzovaní trov konania v spojení s ustanovením § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p. je všeobecný súd povinný skúmať, či niektorý z účastníkov konania zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť. K zastaveniu konania môže dôjsť v dôsledku procesného zavinenia niektorého z účastníkov. Zákon ustanovuje len jeden druh prípadov zastavenia konania pre späťvzatie žaloby, ku ktorému došlo pre správanie žalovaného, pričom žaloba bola podaná dôvodne, čo zakladá právo žalobcu na náhradu trov zastaveného konania.

Ministerstvo financií Slovenskej republiky rozhodnutím č. MF/23639/1/2010-73 zo dňa 27.09.2010 podľa § 53 ods. 3 zákona č. 511/1992 Zb. zrušilo rozhodnutie žalovaného č. I/224/144-550/2010/990920-r zo dňa 29.01.2010 a vrátilo vec na ďalšie konanie a rozhodnutie. Pri preskúvaní napadnutého rozhodnutia ministerstvo financií dospelo k záveru, že správca dane nepostupoval pri určení výšky dane v súlade so zákonom č. 222/2004 Z.z. Z uvedeného vyplýva, že žaloba bola podaná dôvodne, v priebehu konania však odpadol dôvod, pre ktorý ju žalobca podával.

Späťvzatie žaloby z uvedeného dôvodu malo za následok zastavenie konania a v tomto dôvode spočíva i zodpovednosť za zavinenie žalovaného v zmysle § 146 ods. 2 veta druhá O.s.p. (v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.).

V danej veci mal žalobca v konaní pred súdom úspech a z tohto úspechu mu vyplýva aj právo na náhradu účelne vynaložených trov preskúvacieho konania v zmysle horeuvedených zákonných ustanovení.

Vzhľadom na uvedené najvyšší súd zmenil uznesenie krajského súdu v napadnutej časti týkajúcej sa trov konania a priznal žalobcovi proti žalovanému náhradu trov konania vo výške 300,56 €, ktorá pozostáva z trov právneho zastúpenia za dva úkony právnej služby v roku 2010:

1. prevzatie a príprava zastúpenia (§ 14 ods. 1 písm. a/ vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb), t.j. 120,23 € + 19% DPH a režijný paušál 7,21 €,
2. podanie žaloby zo dňa 09.04.2010 (§ 14 ods. 1 písm. c/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v znení účinnom do 31.05.2010), t.j. 120,23 € + 19% DPH a režijný paušál 7,21 €, uplatnené a priznané podľa § 11 ods. 3 veta prvá vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v znení účinnom do 31.05.2010 a § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. tak, že úspešnému žalobcovi priznal ich náhradu vo výške 78,74 € a to z titulu náhrady trov právneho zastúpenia za 1 úkon

právnej služby v roku 2010, podanie odvolania proti výroku o trovách konania zo dňa 22.12.2010 (§ 14 ods. 3 písm. b/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v spojení s § 11 ods. 4 veta prvá vyhlášky č. 655/2004 Z.z.), t.j. 60,11 € + 19% DPH a režijný paušál 7,21 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z.).

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok **nie je** prípustný.

V Bratislave dňa 13. apríla 2011

JUDr. Ivan R u m a n a, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Emília Čičková